

ΤΑ ΤΩΝ ΒΑΥΑΡΩΝ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ¹

ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1826—1829

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΒΑΥΑΡΟΥ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ ΑΪΔΕΚ

Τὸ πῦρ ὅθεν ἤρξατο πάλιν καὶ οἱ Ἀλβανοὶ ἄνευ πυροβολικοῦ, ἐπυροβολοῦν εὐθυμοὶ διὰ τῶν τυφεκίων των κατὰ τῶν τηλεβόλων τῶν 68 ἡμιλίτρων. Τοῦτο παρήγαγεν ἐμοὶ ὅλως ἰδιάζον συναίσθημα ὅταν ἡ πτωχὴ αὕτη φρουρά eine Batterie machte, ὅσας σφαῖρας ἐκ τῶν τηλεβόλων τῶν 68 ἡμιλίτρων ἐπιπτε καλῶς ἐκσφενδονιζομένη συγκαταρίπτουσα μέγα τεμάχιον ἐκ τῶν τειχῶν αὐτῶν. Στρατιῶται ἄνευ πειθαρχίας ἄλλ' ἀνδρείοι συνήθως ἀντέχουσι μετὰ μεγάλης συνεκτικότητος ὀπίσθεν τῶν τειχῶν εἴτε ἄλλων ἀτελῶν προμαχώνων, ὡς συνειθίζουσι νὰ πράττωσι τακτικὰ στρατεύματα ἅτινα ὁμῶς ἐν τῷ ἐλευθέρῳ πεδίῳ ὠθοῦσι πρὸς τὰ ἐμπρὸς διπλοῦν ἢ τριπλοῦν ἀριθμὸν τῶν πρώτων.

Εἶχον παρατηρήσει τὸ αὐτὸ ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ Πορτογαλίᾳ καὶ ἐν μέρει κατὰ τὰς ἐκστρατείας τὰς ἐν Τυρόλῳ· ἐπίσης τὰ παλληκάρια διέπραττον θαύματα ἀνδρείας καὶ ἀντοχῆς, ὅταν εἶχον πρὸ αὐτῶν ἀμυντήριον που, ὅπερ ἐφύλαττεν αὐτούς, καίτοι μόλις ἐπαρκῶς, ἰδίως κατὰ τοῦ ἱππικοῦ.

Τὸν λόγον τοῦ φαινομένου τούτου ζητῶ ἐν τῷ καίπερ οὐχὶ λίαν καθαρῶ συναισθήματι τῶν μεμονωμένων ἀτάκτων στρατιωτῶν, καθ' ὃ ὁ παρ' αὐτὸν μαχόμενος σύντροφος, ἂν δὲν εἶναι συνδεδεμένος μετ' αὐτοῦ δι' ἰδίου δεσμοῦ τοῦ αἵματος ἢ τῆς φιλίας, δὲν εἶναι δι' αὐτὸν πιστὸν στήριγμα, διότι ἕκαστος δύναται κατ' ἰδίαν βούλησιν νὰ ἵσταται καὶ νὰ μάχηται ἐμπρὸς ἢ ὀπίσω², ἐνῶ ὁ τακτικὸς στρατιώτης κανονίζει τὰς

¹ Συνέχεια· ἴδε σελ. 50, 122, 196, 330 καὶ 443.

² Τὸ συναίσθημα τοῦτο πιθανῶς προκάλεσε τοὺς μεταξὺ τῶν παλληκαρίων πολλαχῶς ἰδρυθέντας δεσμοὺς τῶν ἀδελφοποιῶν ἀδελφότητας διεξαγομένας διὰ τελετῶν καὶ ὀρκων, ὧν δυνάμει οἱ ἀδελφοποιηθέντες ὑποχρεοῦντο νὰ ᾔσκησι πιστοὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπὶ ζωῆς καὶ μέχρι θανάτου. Οἱ ἀδελφοποιοὶ οὗτοι εἶχον ὑπεισδύσει καὶ μεταξὺ τῶν τακτικῶν στρατευμάτων καὶ ὀφείλον νὰ ἐμποδίζωνται, ὡς μὴ ὄντες ἐνταῦθα ἀναγκαῖοι καὶ ὡς δόντες πολλαχῶς ἀφορμὴν εἰς ὀχλαγωγίας.

κινήσεις αὐτοῦ μόνον κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἀρχηγοῦ του, μάχεται παρ' ὁμόφρονι ἢ τοῦλάχιστον ὁμοίως γεγυμνασμένῳ καὶ ὁμοίαν ὑπακοήν ὀφείλοντι συντρόφῳ καὶ θεωρεῖ ἑαυτὸν διὰ τοῦτο πολλαπλοῦν ὅσάκις οἱ ὁμοιοὶ του ἴστανται παρὰ τὸ πλεονὲς αὐτοῦ.

Αἰσθάνεται ἑαυτὸν ὡς μέλος ἰσχυροῦ σώματος μετὰ τῆς χιλιαπλασίου δυνάμεως τοῦ ἀτόμου ἧτις δύνάμις ἄγεται μόνον διὰ θελήσεως τῆς τοῦ ἀρχηγοῦ δηλονότι, ἐν ᾧ τὸ παλληκάρι ἢ ὁ guerilla μόνον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφορᾷ, ὅσάκις ἔρχεται περίπτωσις καθ' ἣν τραυματισθεὶς κατὰ τὴν ὑποχώρησιν καὶ ἀνίκανος ὢν πρὸς φυγὴν μέλλει νὰ συληθῇ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συντρόφου του ὅπως μὴ τὰ ὅπλα του καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἔχει πέσωσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ ἐλληνικὸν παλληκάρι ὁμοῦς ὡς καὶ ὁ Ἀλβανὸς πόλικος εἶναι ἀληθεὶς φέροντες πάντα μεθ' ἑαυτῶν, τῶν χρημάτων ἅτινα φέρει κατὰσάρκα ἐντὸς τῆς ζώνης, καὶ τῶν πλουσίων ὅπλων ὄντων ὡς τὸ πλεῖστον ἀπάσης αὐτοῦ τῆς ἰδιοκτησίας. Οὕτω, παραλειπομένης τῆς ἐλλείψεως τῶν ξιφολογχῶν τῆς μὴ ἄλλως ὠφελούσης πολὺ τοὺς μεμονωμένους, ἡ ἐλλείψις συμμαχητῶν στερεῶς παρὰ τὸ πλεονὲς πολεμούντων καὶ καρτερικῶν θέλει πάντοτε μειονεκτῇ τῶν μαχομένων κατὰ παλληκαρήσιον τρόπον ἐν ὑπαίθρῳ μεθ' ὅλην τὴν προσωπικὴν ἀνδρείαν καὶ εἶναι εὐνόητον πῶς τοιοῦτοι στρατιῶται ἀρέσκονται μᾶλλον ὄντες ὀπισθεν αἱμασιῶν καθιστασῶν ἀδύνατον ἢ τοῦλάχιστον δύσκολον καὶ ἐπικίνδυνον τὴν ἐκρίζωσιν αὐτῶν, καὶ πῶς ἐκεῖ εὐρισκόμενοι ἐκτελοῦσιν τὸ καθήκον αὐτῶν μετὰ ἀκραδάντου τόλμης τοσοῦτῳ μᾶλλον ὅσῳ ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ δὲν δύναται τις νὰ σκεφθῇ ὥστε νὰ φεισθῇ τοιούτων αἰχμαλώτων. Ἐπανέρχομαι ἐκ ταύτης τῆς οὐχὶ περιττῆς πρὸς πίστωσιν τῶν γεγονότων παρατηρήσεως πάλιν εἰς τὴν διήγησίν μου.

Ἀπασαί αἱ προτροπαὶ ὅπως παρακινήσωσι τὰ παλληκάρια νὰ καταλάβωσιν ἐξ ἐφόδου τὸ μοναστήριον ἔμεινον ἄκαρποι, ἠρκέσθησαν δὲ μόνον, ἐκ τῶν πυροβολαρχιῶν τοῦ σταθμοῦ τῶν ἐνδυναμωθεισῶν διὰ τινων βαρέων σιδηρῶν τηλεβόλων ἅτινα οἱ Ψαριανοὶ ἀπὸ τῶν πλοίων αὐτῶν εἶχον ἐλκύσει πρὸς τὰ ἄνω καὶ μετεχειρίζοντο, νὰ πυροβολῶσι κατὰ τοῦ μοναστηρίου ὅπερ πληττόμενον σταυροειδῶς ἔμελλε πολλὰ νὰ ὑπομείνῃ.

Τέλος περὶ τὴν ἐσπέραν ὑπεσχέθη ὁ νέος Νοταρᾶς, τὸ Ἀρχοντόπουλον, μετὰ 200 ἀνθρώπων αὐτοῦ νὰ παρευθῇ κατὰ τοῦ μοναστηρίου. Βασιζόμενος ἐπὶ ταύτης τῆς ὑποσχέσεως ὁ ὑπολοχαγὸς Schnitzlein ἐκίνησε

πρὸς τὰ κάτω μετὰ τηλεβόλου τῶν 6 ἡμιλίτρων καὶ ὑπὸ φιλελλήνων ὑπηρετούμενος καὶ ἤρχισεν ἐξ ἀποστάσεως βολῆς τυφεκίου νὰ πυροβολῇ διὰ μυδροβόλων τὴν φρουρὰν τὴν ὀπισθεν τῶν τετρημένων τοίχων τοῦ μοναστηρίου, προχωρῶν μεθ' ἑκάστην βολήν.

Τὰ καυχώμενα παλληκάρια τοῦ Νοταρᾶ ἐκρύβησαν μὲν ἐξ ἀποστάσεως βολῆς τυφεκίου κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν ὀπισθεν λίθων ἐντὸς ὀπῶν ἢ λάκκων εὕρισκομένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἀλλὰ δὲν ἦτο τρόπος νὰ προτραπῶσι νὰ ἐκπηδήσωσιν ἐκ τῶν ὀπῶν ἢ ὀπισθεν τῶν λίθων τῶν καὶ νὰ ἀναλάβωσι εὐτολμον ἔφοδον κατὰ τοῦ ἐγγὺς ἐντελῶς διατετρημένου μοναστηρίου. Μετὰ τὴν τρίτην βολὴν ἐτραυματίσθη ὁ Schnitzlein κατὰ τὴν λαγύνα καὶ ὁ πυροβολητὴς Ruepprecht ὁ θέλων νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν ἀξιωματικόν του ἐπλήγη κατὰ τὸν δεξιὸν βραχίονα. Ὑστερον μετεκόμισαν πάλιν ὀπίσω οἱ πυροβοληταὶ τὸ τηλεβόλον τῶν 6 ἡμιλίτρων ἀφοῦ ἐξηντλήθησαν τὰ ὀλίγα ρυσέκια του, πρὸς οὗ τὴν βοήθειαν κατῆλθόν τινες τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν μου ἐκ φόβου μὴ κατὰ τινὰ ἔφοδον πέσωσιν εἰς χεῖρας τῶν Ἀλβανῶν τὸ πυροβόλον καὶ οἱ τραυματαῖαι ἡμῶν, διότι ἡ διαγωγὴ τῶν Πελοποννησίων ἡρώων καθίστη ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν ἐπικουρίαν αὐτῶν λίαν προβληματώδη. Κατὰ τὴν ἀψιμαχίαν ταύτην ἐτραυματίσθησαν ἐκ μὲν τῶν δέκα Βαυαρῶν 2, ἐκ δὲ τῶν δέκα ἐξ φιλελλήνων ὡσαύτως 2 καὶ ἐκ τῶν 2500 — 3000 Ἑλλήνων 5¹.

Διήλθομεν τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ μιστίκου ἡμῶν ἐν Φαλήρῳ. Τῇ δὲ 7 (N.) περὶ τὴν 7ην π. μ. ἤρξατο τὸ ἀτμόπλοιον πυροβολοῦν πολὺ ἐγγύτερον κατὰ τοῦ μοναστηρίου. Φάλαγξ δὲ ἵππικου ἐξ Ἀθηνῶν ἐρχομένη μετὰ 2 τηλεβόλων ἐστάθμευσε πάλιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τοῦ καταληφθέντος πρὸς κατόπτεισιν τὴν προτεραίαν.

¹ Οἱ Ἕλληνες εἰς οὓς ἀνεκοίνωσα ἐν εἴδει ἐπιτιμῆσεως τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο διασχυρίζοντο ὅτι ἡ φειδῶ ἑαυτῶν ἦτο αὐτόχρημα ἀναγκαία, διότι ὀλίγοι αὐτῶν ἠδύναντο νὰ συγκριθῶσι πρὸς τοὺς Τούρκους, μάλιστα δὲ τινες ἱδρουν ἐπὶ τούτου τὴν ὑπεροχὴν τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου κατὰ τὸν τρόπον τῶν παλληκαρίων τῆς τακτικῆς ἣτις ἐξετίθει μᾶλλον τοὺς στρατιώτας. Παρατήρησα τότε αὐτοῖς ὅτι ἐὰν ὑπελόγιζον ὁμοῦ τὸ πρᾶν τῶν ἀπολεσθέντων παλληκαρίων ἐν ἀσκόποις καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος ἀκροβολισμοῖς, ἤθελε προκύψει ὅτι οὗτοι εἶναι πολλῶν σπουδαιότεροι ἢ ἡ ἀπώλεια ἀνθρώπων ἐν πλείσταις κρίσιμοις μάχαις ὧν ἀποτέλεσμα ἠδύνατο νὰ ᾖ ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος. Ἐπικαίρως ὤφειλέ τις νὰ γινώσκῃ νὰ δαπανᾷ, διότι πολλάκις δὲν ἦσαν ταῦτα οὔτε ἐξοδευθεῖς παρᾶς, οὔτε μὴ οἰκονομηθὲν γρόσιον, ἀλλὰ μᾶλλον καθαρὰ ἀπώλεια.

Τὰ δύο τηλεβόλα κεκαλυμμένα ἐπλησίασαν πρὸς τὸν Πειραιᾶ μὴ θεώμενα ὑπὸ τοῦ ἀτμοκινήτου ἐν ᾧ ἑκαμπτον δεξιᾷ, ἔρριψαν τρεῖς εὐστόχους βολὰς κατὰ τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ τῶν λέμβων αὐτοῦ, πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ ἀνασπάσῃ τὴν ἄγκυραν καὶ κατεδίωξαν αὐτὸ μέχρι τῆς στενῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος χωρὶς ὁμῶς νὰ ρίψωσι ἑτέραν βολὴν περιπλέαν. Ἐν ἐκ τῶν τηλεβόλων μετηνέχθη εἰς τὸ μοναστήριον, ὅθεν ἐσκόπευεν κατὰ τῆς θέσεως τῶν Ἑλλήνων. Ἐπεσε δὲ φοβερά βροχὴ τοσοῦτον, ὥστε ὁ Γόρδων μετέβη ἐντὸς τοῦ βρικίου καὶ ἡμεῖς ἠθέλομεν εὐχαρίστως ἐγκατασταθῇ ἐντὸς τοῦ μιστίκου ἡμῶν, ὅπερ ὁμῶς ἀπέπλευσεν ἐκ φόβου τῆς καταιγίδος ἀπὸ τοῦ ἐπικινδύνου στενοῦ λιμένος εἰς Ἀμπελάκια, χωρὶς νὰ ἀγγεῖλῃ ἡμῖν ταῦτο. Εὐτυχῶς ὁ πλοίαρχος Ἀστιγὺς ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ Πειραιῶς καὶ ἠγκυροβόλησε ἐντὸς τοῦ Φαληρικοῦ ὅρμου, παρ' ᾧ προσεκλήθημεν ὅπως γευματίσωμεν καὶ διανυκτερεύσωμεν. Τινὲς δὲ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν διῆλθον τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς θέσεως τῶν.

Ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἠκούετο περὶ τὴν ἐσπέραν σφοδρὸς πυροβολισμὸς ἐκ μικρῶν πυροβόλων. Οἱ Ἕλληνες εἶχον ποιήσει ἐξοδὸν τινα.

Ἀφ' οὗ δὲ εἶδον ὅτι ἡ θέσις ἦτο ἐπαρκῶς ἀσφαλὲς, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μετακινήθωσι πρὸς ἔφοδον κατὰ τοῦ μοναστηρίου, εἰτι δὲ καὶ πρὸς κατάληψιν προκειμένων τινῶν μικρῶν ὑψωμάτων καὶ ὅτι ἡ περαιτέρω παρουσία ἡμῶν οὐδὲν ὠφείλει, ἐπανήλθομεν μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰς Αἶγιναν ὅπου ὁ Schintzlein καὶ ὁ Ruepprecht εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην ἐπίδρασιν εἶχον μετενεχθῇ καὶ ὅπου καὶ ἐμὲ αὐτὸν ἐκάλουν καθήκοντα ὑπηρεσίας. Διότι ἤδη ἀπὸ τῆς 13 Ἰανουαρίου (Ν.) τῆς ἐλληνικῆς πρώτης τοῦ ἔτους εἶχεν ἐκ μέρους τῶν φιλελληνικῶν κομητᾶτων ἐκλεχθῇ ἐπιτροπεία ἐπιφορτισθεῖσα νὰ διαχειρίζηται καὶ διανέμῃ τὰ μέσα ἅτινα εἶχε συναθροίσει ἡ φιλανθρωπία τῶν Εὐρωπαίων καὶ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν πρὸς τὰς τύχας τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Ὁ δόκτωρ Bailly, κύριός τις Πετρίνης ὃν ἀντικατέστησεν ὕστερον ὁ Ἕλλην τραπεζίτης κ. Ξένος, διωρίσθησαν μετ' ἐμοῦ μέλη τῆς ἐπιτροπείας ταύτης ἥτις περὶ τοῦτον τὸν χρόνον εὗρέθη ὑπὸ τῶν κομητᾶτων ἄσκοπος, ὅτε ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνησις μαι ἐνεχείρισεν ἐκείνην τὴν προμνησθεῖσαν σημείωσιν ἐκφράζουσαν παρομοίαν ιδέαν, ὅθεν φαίνεται ὅτι ἤδη προηγούμεναι ὁμοίαι προτάσεις ἐγένοντο.

Αἱ προσωριναὶ ὁδηγίαι αἱ κοινοποιηθεῖσαι τῇ ἐπιτροπείᾳ ἦσαν αἱ ἐξῆς:

1. Αἱ ζωάρκειαι καὶ αἱ χρηματικαὶ εἰσφοραὶ αἱ ἀποσταλησόμεναι εἰς

Ἑλλάδα, πρέπει νὰ πεμφθῶσι πρὸς τὴν προσωρινὴν ἐπιτροπείαν τὴν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν κυρίων Ἀϊδεκ συνταγματάρχου, ἱατροῦ Bailly καὶ Πετρίνη.

2. Ἡ ἐπιτροπεία ὡς ἀντιπροσωπεύουσα τοὺς εὐεργέτας ἐν Εὐρώπῃ θέλει δηλώσει τῇ Κυβερνήσει τὰς ἀποστολὰς ἃς λαμβάνει, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν ἣν ἐννοοῦσιν οἱ εὐεργεταὶ νὰ γείνη.

3. Ἡ ἐπιτροπεία ἐν τούτοις θέλει διατελεῖ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως καὶ θέλει ἀκολουθεῖ τὰς ὁδηγίας ἃς θέλει δώσει αὕτη πρὸς τὴν διανομὴν τῶν βοηθημάτων, ἐννοεῖται κατὰ τὴν γνώμην τῶν διαθέσεων τῶν δωρητῶν.

4. Ἐὰν παρὰ προσδοκίαν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς ἐπιτροπείας ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τῶν βοηθημάτων, τότε ἔχει ἡ τελευταία τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτῃ πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν γενομένων ἀποστολῶν κατ' ἰδίαν βούλησιν (ἀλλὰ πάντοτε διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος), ὡς πρὸς δὲ τὸ ἕτερον ἡμῖσι ὑποχρεοῦται νὰ ὑπακούσῃ πάντοτε ἐμμέσως εἰς τὴν διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως. (Τὸ ἄρθρον τοῦτο πρόκειται νὰ μείνῃ μυστικὸν καὶ μόνον ὑπὸ τῆς διοικήσεως καὶ τῆς ἐπιτροπείας νὰ γνωσθῇ).

5. Τὰ ἀποσταλέντα ἐφόδια ὀφείλουσι νὰ δαπανηθῶσι μόνον πρὸς χρῆσιν τῶν στρατευμάτων τακτικῶν ὡς καὶ ἀτάκτων, δύναται ὅμως ἐν ἐπείγούσῃ ἀνάγκῃ καὶ τότε μόνον ὅτε τὰ τρία μέλη τῆς ἐπιτροπείας εἶναι σύμφωνα, μέρος τούτων τῶν ζωαρκειῶν νὰ διατεθῇ πρὸς ἄλλον σκοπὸν τῇ βουλήσει τῆς Κυβερνήσεως.

6. Ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἢ ἀπουσίας ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπείας, δύναται τοῦτο νὰ ὑποδείξῃ ἀντιπρόσωπον ὅπως διατηρηθῇ πλήρης ὁ ἀριθμὸς τῶν τριῶν.

Τὸ σύνολον τῶν ὁδηγιῶν τούτων ἐχρονολογήθη ὑπὸ τοῦ Beaulieu παρὰ τὴν Ralle ἐν Ἐλβετίᾳ καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ ἱππότου Εὐνάρδου μέλους τῶν κομητάτων τῶν Παρισίων, Βερολίνου, Δρέσδης, Μονάχου, Γενεύης καὶ τῶν λοιπῶν καντονίων τῆς Ἑλβετίας καὶ ἐν ὀνόματι τῶν διαφόρων εὐεργετῶν τῶν ἀποστειλάντων ἐπικουρίας διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ἐν τούτῳ τὰ κόμματα διεμάχοντο σφοδρότατα. Ἐθνοσυνέλευσις ἔμελλε νὰ συγκροτηθῇ ὅπως ἐκλέξῃ νέαν Κυβερνητικὴν ἐπιτροπὴν, διότι τὸ ἔτος εἶχε παρέλθει ἐν ᾧ ἐκείνη ὀφείλε νὰ λειτουργῇ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ζαίμη. Ἦδη ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ τόπου ἐνθα ἔμελλε νὰ συνεδρεύῃ αὕτη ἡ Συνέλευσις εἶχεν ἐκραγῇ ὀθόνος καὶ διχόνοια, διότι

ἕκαστος τῶν κομματάρχων ἄσμενος ἤθελε μεταφέρει ταύτην ἐν μέρει ἔνθα ἡ δύναμις του ἐπεκράτει. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύνατό τις οὐδ' ἤθελε νὰ ὁμοφωνήσῃ κατήντησεν ὥστε ἡ μία μὲν μερίς συνεκάλεσε τοὺς πληρεξουσίου της εἰς Καστρὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑρμιόνην, ἡ δὲ ἑτέρα εἰς Αἴγιναν. Ἐπειδὴ δ' ὅμως οὐδεμία τῶν μερίδων τούτων ἦτο ἱκανῶς ἰσχυρὰ οὐδ' ἐν ἀπαρτίᾳ ὅπως συνταχθῇ νομίμως, κατήντησαν εἰς τὸ ἐπικίνδυνον μέτρον νὰ χρησιμοποιήσωσι τὰς κομματικὰς διαιρέσεις ἐν ταῖς μεμονωμέναις ἐκλογικαῖς περιφερείαις καὶ νὰ προκαλέσωσι διπλᾶς ἐκλογάς, οὕτως ὥστε ἠδύνατο νὰ συμβῇ ὅπως ἑκατέρα τούτων τῶν παρανόμως συμπληρωθεῖσων αὐτοκαλουμένων Ἐθνοσυνελεύσεων διορίσῃ ἰδίαν Κυβέρνησιν δι' οὗ τρόπου ἡ χώρα ἔμελλε νὰ περιπλακῇ ἐντὸς ἀπεράντου διχοστασίας, ἴσως δὲ καὶ ἐντὸς ἐμφυλίου πολέμου. Ὡς περαιτέρω ἐπακολούθημα τῶν διπλῶν τούτων ἐκλογῶν ἠδύνατο νὰ προκύψῃ ὥστε ἡ ξένη διπλωματία ἡ ἀρξάμενη σοβαρώτερον νὰ ἐνασχολεῖται περὶ τὸ ἐλληνικὸν ζήτημα δὲν θὰ ἠδύνατο ὡς καὶ τὸ ἄρτι σχηματισθὲν νέον φιλελληνικὸν κομητᾶτον νὰ γινώσκῃ πρὸς ποτέραν τῶν διοικήσεων τούτων νὰ ἀπευθυνθῇ ἢ εἰς ποτέραν νὰ ταχθῇ. Συνετοὶ φιλοπάτριδες ἐν τούτοις, μεταξὺ ὧν καὶ ὁ Κωλέττης καὶ τινες στρατηγοὶ κατῴρθωσαν ὅπως μετὰ πολλὰ ταξίδια ἔνθεν κακεῖθεν, ὁμιλίας καὶ γράμματα νὰ ἀποσοθήσωσι τὴν ὀλεθρίαν ταύτην ῥῆξιν καὶ νὰ ὀρίσωσιν εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη ὅπως ἐκλέξωσιν ὡς τόπον ταύτης τῆς Συνελεύσεως τὸν Δαμαλᾶν παρὰ τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Τροιζῆνος κείμενον σχεδὸν ἐν μέσῃ ἀποστάσει τῆς Αἰγίνης καὶ τῆς Ἑρμιόνης, ὅθεν ἔμελλε νὰ ὀνομασθῇ ἐθνικὴ Συνέλευσις τῆς Τροιζῆνος.

Διαρκουσῶν τῶν συγκρούσεων τούτων ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἐκραγῇ διχογνωμία καὶ ἐν αὐτῷ τῷ κόλπῳ τῆς φιλελληνικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ ἰατρὸς Bailly ἦτο φίλος τοῦ Νικήτα, τοῦ Κανάρη καὶ τοῦ Κολοκοτρώνη θεωρουμένων τότε ὡς ἀνηκόντων τῷ γαλλικῷ κόμματι, ἐν ᾧ ὁ Ζαΐμης, ὁ Τομπάζης, ὁ Τρικούπης, ὁ Μαυροκορδατός, ὁ Ζωγράφος ἐνομιζοντο ὡς ἀγγλόφρονες (περὶ ῥωσσικοῦ κόμματος τότε πολὺ ὀλίγον ἐγένετο λόγος).

Ὁ ἰατρὸς Bailly ὅθεν ἦτο τῆς γνώμης ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε νὰ ταχθῇ πρὸς τὸ μέρος ἐνὸς κόμματος καὶ δὴ τοῦ λεγομένου γαλλικοῦ καὶ νὰ παράσχῃ τούτῳ διὰ τῶν ἐπικουριῶν ἃς αὕτη ἐκέκτητο τὴν ὑπεροχήν, ἐπιβάλλουσα τὸν νόμον τοῦ Σόλωνος ὅτι οὐδεὶς ὤφειλε νὰ μὲνῃ οὐδέτερος ἐν ταῖς διαφοραῖς. Ἡ ἐμὴ γνώμη ἀπ' ἐναντίας ἦτο, ὅτι ἡμεῖς ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δὲν εἴμεθα ὡς φίλοι, ἀλλ' ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποδειχθῶμεν ὡς ἡσυχοὶ, περισκεμμένοι, ἀμερόληπτοι καὶ ἀληθεῖς

φιλέλληνες, ὡσάυτως δὲ ὅτι ὠφείλομεν νὰ σεβασθῶμεν τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν εἴτε τῆς μιᾶς εἴτε τῆς ἑτέρας μερίδος μέλλουσιν νὰ ᾖ ἀποτελεσμα, καὶ νὰ φιλοτιμηθῶμεν νὰ ὑποστηρίξωμεν ταύτην, διότι ἡμεῖς διὰ τούτου τοῦ τρόπου ἠθέλομεν δώσει ὠφέλιμον παράδειγμα εἰς τοὺς Ἕλληνας τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ὑπακοῆς, πρὸς τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα τὸ διοικητικόν· διότι πῶς ἤθελον οἱ ἐτι ἀπολίτιστοι Ἕλληνες πραγματοποιήσῃ τὴν ἀναγκαίαν ὑπακοὴν πρὸς τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν, ἂν ἔβλεπον ἐκ μέρους τῶν πεπολιτισμένων μελῶν εὐρωπαϊκῆς ἐπιτροπῆς ἐναντίαν στάσιν λαμβανομένην;

Ἀντηλλάγησαν πολλὰ ἔγγραφα ἐκατέρωθεν, ἐν οἷς ὁ Γάλλος εἰρωνεύθη τὴν ιδιολογίαν καὶ τὴν δογματικὴν τάσιν τῶν Γερμανῶν καὶ ἐξέθείσαε τὴν γνώμην αὐτοῦ τὴν μόνην πρακτικὴν καὶ προσφυῆ. Ἀρ' ἐτέρου ἡδυνάμην ἐγὼ νὰ αὐξήσω ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς γνώμης μου ἐκ τῶν ἀλλαγῶν τῶν συνδυασμῶν τῶν ἐλληνικῶν κομμάτων καὶ ἐκ τοῦ ὅτι παρ' αὐτοῖς οὐδεμία πολιτικὴ ἀρχή, ἀλλὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ιδιωτικὸς σκοπὸς ἢ οἰκογενειακὴ ιδιοτέλεια καὶ πλεονεξία εἶναι ἢ κόλλαι ἢ συγκολλοῦσα τοιούτου εἵδους πολιτικὰς ἐταιρείας καὶ ὅτι ἅμα κόμμα τι ἔχει τὴν ὑπεροχὴν θὰ αὐξήσῃσι πάλιν μετ' ὀλίγον ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ νέαι διαιρέσεις, ὡς καὶ κεφαλαὶ τῆς ὕδρας. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἡδυνάμεθα νὰ συνεννοηθῶμεν προέτεινα ὅπως προβάλλωμεν τὰ ἀμειβαῖα ἡμῶν φρονήματα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν κομητάτων, ὅπως ἡμεῖς μετὰ εὐσυνειδότως δυνάμεθα νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὰ καθήκοντα ἡμῶν καθ' ὃν τρόπον ἐκεῖνα εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ὀρίσωσι τὰ καταθέντα τὰς δωρεὰς αὐτῶν ἐντὸς τῶν χειρῶν ἡμῶν.

Οὕτω δὲ καὶ συνέβη ὑπερισχυσάσης τῆς γνώμης μου καὶ ἡ ἐπιτροπεία δὲν περιῆλθεν εἰς τὴν δύσκολον ἐκείνην θέσιν, εἰς ἣν ἀναγκάως ἤθελε περιέλθῃ ἐὰν ἐκλινεν ὑπὲρ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης μερίδος ἐπίσης δὲ στερρῶς εἶχον ἀποφασίσει ἐν ἡ περιπτώσει ἤθελε γείνῃ παραδεκτὴ ἡ γνώμη τοῦ Bailly νὰ ἀποσυρθῇ ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μόλις ἀφικόμενος εἰς Αἰγίναν ἐμάθομεν, ὅτι οἱ Τοῦρκοι εἶχον καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ Βάσσου παρὰ τὰ Χασιά καὶ καίπερ ὄντες τὸ πολὺ 2 χιλ., εἶχον ἐντελῶς νικήσει τοὺς ἐκεῖ σταθμεύοντας 4 χιλ. Ἕλληνας καὶ φονεύσει ἢ αἰχμαλωτίσει τὸν γενναῖον συνταγματάρχην Βούρβαχην μετὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ Gibassier ἀμυνομένους ἀνδρείως· ὕστερον δὲ ἠκούσαμεν ὅτι κατὰ τὴν προσπέλασιν τοῦ ἐχθροῦ ὁ Βάσος μετὰ 10 συντρόφων του κατ' ἀρχὰς εἶχε φύγει τῆς θέσεώς του, μεθ' ὃν ἅπαντα

ἡ ὁμάς του ἠκολούθησεν αὐτὸν καίτοι εἶχεν αὐτὸς καταχωσθῇ ἐπὶ τῆς κορυφοσειρᾶς τῆς θέσεως ἐν δευτέρᾳ σειρᾷ. Κατόπιν ὀπισθοχώρησε καὶ ὁ Νοταρᾶς ὡσαύτως καὶ οὕτως ὁ πτωχὸς Βούρβαχης ὅστις προχωρήσας ἐν τῷ πεδίῳ ὑπὸ τοὺς πρόποδας τῆς θέσεως ἵστατο ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι ἐγκατελείφθη μετὰ τινων ἑκατοντάδων γενναίων στρατιωτῶν ἀφθεῖς ὡς ἔρμαιον τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐχθροῦ. Κατ' ἀρχὰς ἠλπίσαμεν ὅτι ὁ Βούρβαχης εἶχε συλληφθῇ καὶ ἐμελλε νὰ πεμθῇ αἰχμάλωτος εἰς Κωνσταντινούπολιν, Γαλλικὸν δὲ πολεμικὸν πλοῖον παρέπλεε τὴν ἀκτὴν ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ Βούρβαχη εἰάν που ἦτο δυνατόν ἀλλὰ ἐγένετο δεκτὸν διὰ κανονοβολισμῶν.

Ἐκυμαινόμεθα ἐπὶ μακρὸν ἐν ἀβεβαιότητι περὶ τῆς τύχης τοῦ φιλέλληρος τούτου, μέχρις οὗ τέλος ἐμάθομεν ὅτι αὐτὸς συνελήφθη ὑπὸ δύο δελήδων οἵτινες συνεκρούσθησαν ἐνεκα τῶν ἀπαιτήσεων ἐπὶ τῶν λαφύρων μεταξὺ ὧν ἐφάνη αὐτοῖς ὡς ἰδίως πολῦτιμος ὁ βοημικὸς λίθος ἐπὶ τοῦ γυαταγανίου τοῦ Βούρβαχη καὶ οἵτινες ὅπως συντομεύσωσι τὸ ζήτημα ἀπέκοψαν τὴν κεφαλὴν τοῦ αἰχμαλώτου ἣν ὁ Κιουταχῆς ἐπεμψεν μετὰ σφαίρας τηλεβόλου τῆς ὀλκῆς τῶν 68 ἡμιλίτρων καὶ ἄρτου κατεσκευασμένου ἐκ τοῦ ὠραίου Ἀμερικανικοῦ ἀλεύρου τῆς φρεγάτας, εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς τρόπαια καὶ ἠγγειλε τῷ Σουλτάνῳ πρὸς ὑπερτίμισιν τῆς ἀξίας του ὅτι καίτοι τὰ σκυλιὰ οἱ Χριστιανοὶ εἶχον τοιαύτας κεφαλὰς ὡς ἀρχηγούς, τοιαύτας σφαῖρας πρὸς βολὴν καὶ τοιοῦτον ὠραῖον ἄρτον ὡς τροφήν, ἐν τούτοις ἐκεῖνος εἶχε κατασυντρίψει τούτους.

Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τούρκοι ἀπώλεσαν πολλοὺς ἀνθρώπους, οἱ πρῶτοι περὶ τοὺς 300. Τὸ ἡττηθὲν σῶμα τοῦ στρατοῦ συνῆλθε κατ' ἀρχὰς ἐν Σαλαμῖνι πάλιν, ἡ πεδιάς τῆς Ἐλευσίνας διετρέχετο ὑπὸ Τουρκικοῦ ἰππικοῦ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κώμῃ ἐγένοντο οἰκίαι τινες παρανάλωμα τοῦ πυρός. Θαρρυνθέντες ὑπὸ ταύτης τῆς νίκης οἱ Τούρκοι ἐπεχείρησαν ἔφοδον δύο ἡμέρας ὕστερον κατὰ τῆς θέσεως παρὰ τὸ Φάληρον, ἀπεπέμφθησαν ὁμῶς μετὰ καθημαγμένων κεφαλῶν. Θὰ ἔμεινον ἐπὶ τόπου περὶ τοὺς ἑκατὸν Τούρκοι, οἱ δὲ Ἕλληνες ἔσχον μόνον ὀκτὼ τραυματίας καὶ τέσσαρας νεκρούς. Ἐκτοτε ἐκομίσθη πολλῷ πλεῖον πυροβολικὸν ἐπὶ τῆς θέσεως καὶ τὰ ὀχυρώματα ἠδυνάμην, ἡ δὲ φρουρά ἠυξήθη διὰ τῶν ὑπολειφθέντων ἐκ τοῦ σώματος τοῦ Βούρβαχη καὶ ἄλλων προσελθόντων μέχρι 3500 ἀνδρῶν περίπου, οἱ Ἕλληνες ὁμῶς δὲν ἐνεπιστεύοντο νὰ κατέλθωσιν εἰς τὴν πεδιάδα ἐκ φόβου τοῦ Τουρκικοῦ ἰππικοῦ. Αἱ ἔφοδοι αὗται ἃς εἶχεν ἀναλάβει κατ' ἐκείνου τοῦ σώματος ὁ δραστήριος

καὶ ὡς θαρραλέος στρατηγὸς ἀναδεικνύμενος Κιουταχῆς Πασσᾶς, ἔδωκαν ἐν τούτοις ἀναψυχὴν τινὰ εἰς τὴν φρουρὰν τῆς Ἀκροπόλεως ὅστις εὗρε τρόπον ἐξορμῶσα νὰ προμηθευθῇ ξύλα καὶ ἄλλα ἐφόδια ἐκ τῆς πόλεως, ὡς καὶ ἔπεμψε κήρυκας εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων οἵτινες ἔφερον μετ' αὐτῶν ἐμφωλεύουσιν ἐν τῇ Ἀκροπόλει περιστερὰν, ἥτις ὕστερον ἐπέταξεν ὑπίσω ἔχουσα τὴν ἀπάντησιν ὑπὸ τὰς πτέρυγας.

Πάσας τὰς εἰδήσεις ταύτας ἔμαθον ἐν Αἰγίνῃ ἐνθα ἡσυχολούμην περὶ τὴν παραλαβὴν καὶ τὴν διανομὴν νεωστὶ καταφθασάντων ἐφοδίων. Ὁ Καραϊσκάκης ἔπεμψε μοι ὡς δῶρον λευκότριχα ἵππον ὃν τὸ πλεῖστον ἵππευεν ὁ γνωστὸς ὀπλαρχηγὸς Ὀδυσσεύς. Ἐν τούτῳ τινὲς τῶν κυρίων μου ἐπανῆλθον εἰς Φάληρον ὅπου δὲν συνέβη σπουδαῖόν τι. Οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ αὐτῶν εἶχον τοσοῦτον ἐφοδιασθῇ διὰ ζωαρκειῶν καὶ ὕλικου, ὥστε κερδοσκόποι τινὲς ὀπλαρχηγοὶ ἐπώλουν εἰς τοὺς Τούρκους πυρίτιδα καὶ ἄλευρα, ὡς ὕστερον μοι διηγήθησαν. ὁμοιον δὲ εἶχε ποιήσει καὶ ὁ Ἰζαβέλλας διαρκούτης τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου.

Ἐπὶ τῇ εἰδήσει ὅτι ἐν Ζακύνθῳ ἦσαν ἔτοιμα ζωάρκειαι καὶ πολεμικοὶ ἐφόδια διὰ τὴν ἐπιτροπείαν ἤτοι διὰ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποστείλω πρὸς παραλαβὴν αὐτῶν βρίκιον ἢ γολέτταν, εἶχον μισθώσει, ὅπως δυνηθῶσιν οἱ Ἕλληνες νὰ ἐπωφεληθῶσι ἐπίσης τὰ ἐξοδα τῆς μετακομίσεως, Ψαριανὸν πλοῖον ὅπερ ἔπρεπε νὰ ταξιδεύσῃ (ἐπὶ τούτῳ κατεστάθην προσεκτικὸς) ὑπὸ Ἑλληνικὴν ἐμπορικὴν σημαίαν διότι ἡ Ἴονική κυβέρνησις δὲν ἤθελε ἐπιτρέψῃ ἵνα καταπλεύσῃ ἑλληνικὸν πλοῖον μετὰ τῆς πολεμικῆς σημαίας. Ἀφοῦ δὲ ἤδη συνήφθη τὸ συμβόλαιον ἦλθον Ψαριανοὶ τινες πλοίαρχοι λέγοντές μοι ὅτι ἔπραττον ἄδικον νὰ ποιήσω τὴν ναύλωσιν, χωρὶς νὰ ἀπευθυνθῶ πρὸς αὐτοὺς ὡς σχηματίσαντας μεταξὺ αὐτῶν ἐπιτροπείαν προμηθεύουσιν πλοῖα διὰ τοιαύτας ὑπηρεσίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μίσθωσις εἶχε συναφθῇ καὶ ὥφειλον νὰ πληρώσω ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ποινικὴν ῥήτραν (Reukauf), ἀρῆκα τὰ πράγματα εἰς τὴν πορείαν των, ἀλλὰ ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ μεταποιήσω, διότι ὁ πλοίαρχός μου ἔπλευσε ὑπὸ πολεμικὴν σημαίαν καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐπανακάμψῃ ἄπρακτος. Ἐπειδὴ ὁ κύριος τοῦ πλοίου ἠθύνετο μόνον διὰ τὴν ναύλωσιν, οὐχὶ δὲ διὰ τὴν μεταφοράν, φαίνεται ὅτι σκοπίμως ἀνεπέτασε τὴν σημαίαν ταύτην. Κατ' εὐτυχίαν εἶχε λάβει μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ναυλώσεως, ὅπερ ὁμοῦς ἠναγκάσθη νὰ καταλείπω αὐτῷ, ἀφ' οὗ ἡ ἐπὶ τούτῳ ἐγερθεῖσα δίκη διεδικάσθη ὑπὸ τῶν διαιτητῶν καταλογισθείσης τῆς πτωχείας τοῦ πολυμερῶς ἀθλίου τούτου πλοίαρχου μου.

Ἔτι δὲ ὀφείλω νὰ μνημονεύσω χαρακτηριστικοῦ τινος πανουργήματος, ὅπερ ἔπαιξεν οὐχὶ μὲν ἐμοὶ ἀλλὰ τῇ τότε Ἑλληνικῇ κυβερνήσει ἀναφέρων ἐμὲ ὁ γέρον Περρόμπεης Μαυρομιχάλης καὶ ὅπερ μόλις μετὰ πάροδον πολλοῦ χρόνου ἔμαθον. Ὁ Περρόμπεης δηλ. ὅστις λογίζεται μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν του οὐχὶ ὡς πανοῦργος, ἀλλ' ὡς εὐθύς ἀνὴρ, εἰσῆλθε πρῶταν τινὰ οὐχὶ πολὺ μετὰ τὴν ἄφιξίν μου εἰς Αἴγιναν, μεθ' ὧν τῶν σημείων τῆς ταραχῆς ἐντὸς τοῦ Κυβερνητικοῦ συμβουλίου οὗτινος μέλος ἦτο καὶ ἀνέκραξε· «Ἡ κατηραμένη οἰκογένειά μου! Τὸ αἶσχος! Τὸ αἶσχος! Τί θὰ εἶπη ὁ Βαυαρὸς συνταγματάρχης ἐὰν μάθῃ τὸ μηχανοῦργημα· θὰ ἐτοιμασθῇ νὰ φύγῃ, ὡ ἀναθεματισμένη κλεφτουριά κτλ.». Ὅλοι ἔδραμον περὶ τὸν πολύσαρκον καὶ ἀρθριτικὸν γέροντα καὶ ἐζήτουν νὰ καταπραύνωσιν αὐτὸν ἐρωτῶντες τὸ αἷτιον τῆς ὀργῆς του — τότε δὲ διηγήθη ἐξακολουθῶν τὴν βλασφημίαν του κατὰ τῶν ἀνθρώπων του ἐν Μάνῃ, ὅτι ὁ Λυκοῦργος τὸ πλοῖον του τὸ σταλὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς Ἀγκῶνα ὅπως παραλάβῃ τὰς ζωτροφίας καὶ τὰ πολεμεφόδια, εἶχε μεταφέρει ἐκεῖθεν δι' ἐμὲ μέγα φορτίον πολυειδῶν βαρυτίμων ἀντικειμένων καὶ πραγμάτων καὶ εἶχε προσορμισθῇ παρὰ τὴν διαταγὴν αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς Μάνης, ὅπου οἱ ἀθεόφοβοι συγγενεῖς καὶ ἀνθρωποὶ του εἶχον ἐπιβάλει χεῖρα ἐπὶ τοῦ φορτώματος τούτου ὅπερ ἀναμφιδόλως ἤθελον συλήσῃ ὡς ἠπειλησαν, ἐὰν ἡ κυβερνήσις δὲν ἐσκόπει νὰ παραχωρήσῃ καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του τὰ εἰσοδήματα ἐπαρχίας, ὅπως ἔπραζαν καὶ εἰς ἄλλους ἵνα οὕτω δύναται νὰ ἀποζημιωθῇ πως διὰ τὰς πολλὰς θυσίας ἃς προσήνεγκεν. Ἡ διήγησις αὕτη γενομένη μετὰ τῶν ἀνηκουσῶν ἁρῶν κατὰ τῶν ἀνθρώπων του καὶ μετὰ τοῦ ἐπανειλημμένου ὑπαινιγμοῦ ὅτι τοιαύτη διαγωγὴ ὀφείλε καὶ θέλει παροργίσῃ ἐμὲ ἐνήργησεν ὅπως παραχωρηθῇ αὐτῷ διὰ τὴν οἰκογένειάν του ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ Ἄργους. Μόλις δὲ ἔλαβεν ἀνὰ χεῖρας τὸ ἀρμόδιον καὶ εὐθύς διεκπεραιωθὲν διάταγμα, ἔρρηξε τοὺς γέλωτας καὶ ἀνεφώνησε. Οὕτω πρέπει τις νὰ συλλαμβάνῃ ὑμᾶς εἰς παγίδα, ἐὰν θέλῃ νὰ κατορθώσῃ τι. Εἶδον τὸν Λυκοῦργον εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ λιμένος καὶ ἐσκέφθην τότε νὰ ἀστείθῃ οὕτως μεθ' ὑμῶν. Εὐχαριστῶ τοὺς κυρίους ἐκ καρδίας. Μετ' ὀλίγας ὥρας εἰσπλέει τὸ βρίκιόν μας εἰς τὸν λιμένα καὶ φέρει εἰς ὑμᾶς πιθανώτατα πολλὰ καλὰ!

[Ἔπεται συνέχεια]